

ผลการให้การเสริมแรงบวกโดยการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่ม
และเป็นรายบุคคลต่อการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา
ในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง

นางสาววันทนา กิ่งจาง เจริญสุข

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง ของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2526

ISBN 974-54-289-3

011328

i 17290533

**EFFECTS OF POSITIVE REINFORCEMENT BY GROUP AND INDIVIDUAL
CONTINGENCIES ON DECREASING UNDESIRABLE BEHAVIORS IN
THE CLASSROOM OF MATHAYOM SUKSA ONE STUDENTS**

MISS WANTANA KINGJONGGAROENSUK

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education**

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลการให้การเสริมแรงบวกโดยการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคลต่อการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง

โดย

นางสาววันทนา กิ่งจางเจริญสุข

ภาควิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ธีระพร อูรรณโณ

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธีระพร อูรรณโณ)

จิน แพร์

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. จิน แพร์)

นิรมล ชยุตสาหกิจ

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรมล ชยุตสาหกิจ)

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการให้การเสริมแรงบวกโดยการวาง เงื่อนไขเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคลต่อการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง

ชื่อนิติต นางสาววันทนา กิ่งจง เจริญสุข

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต

ภาควิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา 2525

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัยนี้ เพื่อศึกษาถึง ผลของการให้การเสริมแรงบวกโดยการวาง เงื่อนไขเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคลต่อการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง โรงเรียนเจ้าพระยา วิทยาคม กรุงเทพมหานคร 1 ห้องเรียน จำนวน 40 คน เป็นห้องที่นักเรียนมีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนมากที่สุดตามคำรายงานของครูผู้สอนและจากการสังเกตของผู้วิจัย การวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 5 ระยะ โดยใช้การทดลองแบบ $ABB'BB'$ สำหรับกลุ่ม 1 และแบบ $AB'BB'B$ สำหรับกลุ่ม 2 โดยที่ A คือระยะเส้นฐาน B คือระยะที่ให้การเสริมแรงบวกโดยการวาง เงื่อนไขเป็นกลุ่ม และ B' คือระยะที่ให้การเสริมแรงบวกโดยการวาง เงื่อนไขเป็นรายบุคคล การทดลองทั้ง 5 ระยะนี้ใช้เวลาทั้งสิ้น 6 สัปดาห์ โดยมีระยะที่ 1 ใช้เวลา 2 สัปดาห์ ส่วนระยะที่ 2-5 ใช้เวลาระยะละ 1 สัปดาห์ ซึ่งในแต่ละระยะได้มีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมสัปดาห์ละ 5 ครั้ง ครั้งละ 1 วัน วันละ 30 นาที ผลการทดลองพบว่า การให้การเสริมแรงบวกด้วยเบี้ยอรรถกรโดยการวาง เงื่อนไขเป็นกลุ่ม และเป็นรายบุคคลสามารถลดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่งได้ อีกทั้งให้ผลไม่แตกต่างกัน ๐1

Thesis Title Effects of Positive Reinforcement by Group
 and Individual Contingencies on Decreasing
 Undesirable Behaviors in the Classroom of
 Mathayom Suksa One Students

Name Miss Wantana Kingjonggaroensuk

Thesis Advisor Assistant Professor Sompoch Iamsupasit, Ph.D.

Department Psychology

Academic Year 1982

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the effects of the positive reinforcement by group and individual contingencies on decreasing undesirable behaviors in the classroom of Mathayom Suksa One students. The subjects were forty students in one classroom from Chaophayavithayakom school, Bangkok. These students' behaviors were the most disruptive as reported by the teachers and researchers' observation. The study was divided into five phases with the ABB'BB' design for group I and the AB'BB'B design for group II. A was the baseline phase, B was the phase of giving positive reinforcement by group contingency and B' was the phase of giving positive reinforcement by individual contingency. The treatment took six weeks; two weeks for the first phase and one week each for the second to the fifth phases. In each phase, the behaviors were observed and recorded within thirty minutes a day and five days a week. The results showed that (1) the positive reinforcement by group and individual contingencies had an effect on decreasing students' undesirable behaviors (2) there was no statistically significant

difference between the effects of the positive reinforcement by group and individual contingencies on decreasing undesirable behaviors.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สม โภชน์
เอี่ยมสุภามิต อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ให้คำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง
ตลอดจนการให้กำลังใจ การเก็บรวบรวมข้อมูลได้รับความร่วมมือจากผู้อำนวยการ คณะครู
และนักเรียน โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม อาจารย์ ชูศักดิ์ อรุโณทยานันท์ ผู้ร่วมการทดลอง
และอาจารย์กิ่งแก้ว บุญฤทธิกุล ผู้ช่วยการวิจัยในการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม ผู้วิจัยรู้สึก
ซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านและขอกราบขอบพระคุณไว้ในที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โสรัช โพธิ์แก้ว ผู้ให้กำลังใจและ
คุณพ่อคุณแม่ผู้ให้การสนับสนุน ขอขอบคุณพี่และเพื่อนผู้ให้กำลังใจและความช่วยเหลือเสมอมา

วันทนา กิ่งจง เจริญสุข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
รายการตารางประกอบ	ช
รายการภาพประกอบ	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	5
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ปัญหาในการวิจัย	17
ตัวแปรในการวิจัย	17
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	17
สมมติฐานของการวิจัย	17
คำจำกัดความในการวิจัย	18
ขอบเขตของการวิจัย	18
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	19
2 วิธีดำเนินการวิจัยและวิธีรวบรวมข้อมูล	20
กลุ่มตัวอย่าง	20
การออกแบบการวิจัย	20
การฝึกผู้สังเกต	21
การสังเกตและบันทึกพฤติกรรม	21
การประเมินความเที่ยงของการสังเกต	21
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	22
วิธีดำเนินการวิจัย	23

บทที่ (ต่อ)	ช หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	24
การเสนอผลการวิจัย	24
3 ผลการวิจัย	26
4 การอภิปรายผลการวิจัย	39
5 สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	43
บรรณานุกรม	47
ภาคผนวก ก	52
ภาคผนวก ข	53
ภาคผนวก ค	55
ประวัติการศึกษา	57

 ศูนย์วิทยุทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	แสดงค่าเฉลี่ยของจำนวนช่วง เวลาของพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา ในชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละกลุ่มตลอดการทดลอง 5 ระยะ	27
2	แสดงจำนวนช่วง เวลาของพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาในชั้นเรียน ของนักเรียน 6 คน ที่คัดเลือกไว้ตลอดการทดลอง 5 ระยะ	28
3	การวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ตัวแปร ด้วยวิธีวัดซ้ำ 1 ตัวแปร	36
4	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนช่วง เวลาของพฤติกรรมที่ ไม่พึงปรารถนาในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่ม 1	37
5	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรวมของจำนวนช่วง เวลาของพฤติกรรม ที่ไม่พึงปรารถนาในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่ม 2	38

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการภาพประกอบ

รูปที่		หน้า
1	ค่าเฉลี่ยจำนวนช่วง เวลาของพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาของนักเรียน กลุ่ม 1 ตลอดการทดลอง 5 ระยะเวลา	29
2	ค่าเฉลี่ยจำนวนช่วง เวลาของพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาของนักเรียน กลุ่ม 2 ตลอดการทดลอง 5 ระยะเวลา	30
3	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจำนวนช่วง เวลาของพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา ของนักเรียนกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 ตลอดการทดลอง 5 ระยะเวลา	31
4	จำนวนช่วง เวลาของพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาของนักเรียนคนที่ 1 ใน กลุ่ม 1 ตลอดการทดลอง 5 ระยะเวลา	32
5	จำนวนช่วง เวลาของพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาของนักเรียนคนที่ 2 ใน กลุ่ม 1 ตลอดการทดลอง 5 ระยะเวลา	32
6	จำนวนช่วง เวลาของพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาของนักเรียนคนที่ 3 ใน กลุ่ม 1 ตลอดการทดลอง 5 ระยะเวลา	32
7	จำนวนช่วง เวลาของพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาของนักเรียนคนที่ 1 ใน กลุ่ม 2 ตลอดการทดลอง 5 ระยะเวลา	32
8	จำนวนช่วง เวลาของพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาของนักเรียนคนที่ 2 ใน กลุ่ม 2 ตลอดการทดลอง 5 ระยะเวลา	33
9	จำนวนช่วง เวลาของพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาของนักเรียนคนที่ 3 ใน กลุ่ม 2 ตลอดการทดลอง 5 ระยะเวลา	33